

archeologie

ENSCHEDÉ HARDICK EN SECKEL

Inventariserend veldonderzoek, verkennende fase

archeologie

BAAC rapport V-08.0099

april 2008

archeologie

archeologie

archeologie

ENSCHEDÉ

HARDICK EN SECKEL

Inventariserend veldonderzoek, verkennende fase

BAAC rapport V-08.0099

april 2008

Status

Definitief

Auteur(s)

W.A. Bergman

J.S. Krist

Colofon

ISSN: 1873-9350

Auteur: W.A. Bergman
drs. J.S. Krist

Redactie: drs. M. Bink
dr. ir. L.A. Tebbens

Cartografie: S. van Daalen

Reproductie: P. Veldhoen

Copyright: Gemeente Enschede / BAAC bv, Deventer

gecontroleerd	dr. ir. L.A. Tebbens	LT	28-04-2008
geautoriseerd (senior archeoloog)	drs. M. Bink		28-04-2008

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Enschede en/of BAAC bv te Deventer.

BAAC bv

Onderzoeks- en adviesbureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie

Graaf van Solmsweg 103
5222 BS 's-Hertogenbosch
Tel.: (073) 61 36 219
Fax: (073) 61 49 877
E-mail: denbosch@baac.nl

Postbus 2015
7420 AA Deventer
Tel.: (0570) 67 00 55
Fax: (0570) 61 84 30
E-mail: deventer@baac.nl

Administratieve gegevens

Onderzoekgegevens:

Datum : april 2008

Uitvoerder : Onderzoeks- en adviesbureau BAAC bv

Toponiem : Hardick en Seckel

BAAC-rapport : V-08.0099

Beheer documentatie : BAAC bv, Deventer

Opdrachtgever : Gemeente Enschede, Cluster bouwen en Milieu

Contactpersoon : mevr. K. van Eck

Bevoegde overheid : Gemeente Enschede, adviseur Het Oversticht, mw. M. Marinelli

Locatiegegevens :

Gemeente : Enschede

Plaats : Enschede

Provincie : Overijssel

Kadastrale gegevens : onbekend

Oppervlakte : ca. 4,1 ha.

Kaartblad : 34F

RD-coördinaten : noordwesthoek : 257.777 / 470.419
: noordoosthoek : 258.045 / 470.316
: zuidoosthoek : 258.022 / 470.217
: zuidwesthoek : 257.821 / 470.166

Meldingsnummer (ARCHIS) : 27939

Onderzoeksnummer (ARCHIS) : 21185

Inhoudsopgave

Administratieve gegevens	2
Inhoudsopgave	4
1 Inleiding	6
1.1 Onderzoekskader	6
1.2 Doel- en vraagstellingen	6
1.3 Ligging van het gebied	6
2 Archeologische verwachting	8
3 Veldonderzoek	10
3.1 Werkwijze	10
3.2 Veldwaarnemingen	10
3.3 Resultaten booronderzoek	11
3.3.1 Archeologische indicatoren	11
3.3.2 Archeologische interpretatie	11
4 Conclusies en aanbevelingen	12
4.1 Conclusie	12
4.2 Aanbevelingen	12
Literatuur en kaarten	14
Begrippenlijst	16
Bijlagen	
Bijlage 1 – boorpuntenkaart	
Bijlage 2 – boorstaten	

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

In opdracht van Gemeente Enschede, cluster Bouwen en Milieu heeft het onderzoeks- en adviesbureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie (BAAC bv) in april 2008 een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase uitgevoerd in het plangebied Hardick en Seckel te Enschede (gemeente Enschede). De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 4,1 ha. Aanleiding voor dit onderzoek is een herontwikkeling tot woningbouw. Voorafgaand aan het grondverzet is het gewenst om in een vroeg stadium te weten welke archeologische waarden er in het geding kunnen zijn. Uitgangspunt voor de verstoringsdiepte is het ontgraven van de bodem tot meer dan 0,5 m beneden het oorspronkelijke maaiveld. Als gevolg van deze bodemverstoringen kunnen eventueel aanwezige archeologische resten worden verstoord of vernietigd.

In dit rapport zijn de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis van deze resultaten worden aanbevelingen gedaan voor mogelijk vervolgonderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Plan van Aanpak (Habraken 2008), conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.1 (SIKB 2006) en conform het beleid van de Provincie Overijssel.

1.2 Doel- en vraagstellingen

Het doel van het inventariserend veldonderzoek (IVO) is het aanvullen van het verwachtingsmodel dat is opgesteld in de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Enschede (Boshoven *et al.* 2005). Het inventariserend veldonderzoek gebeurt middels waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende of verwachte archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied. Daarnaast wordt tijdens het IVO de daadwerkelijke aard van de bodem en de verstoringsgraad bepaald.

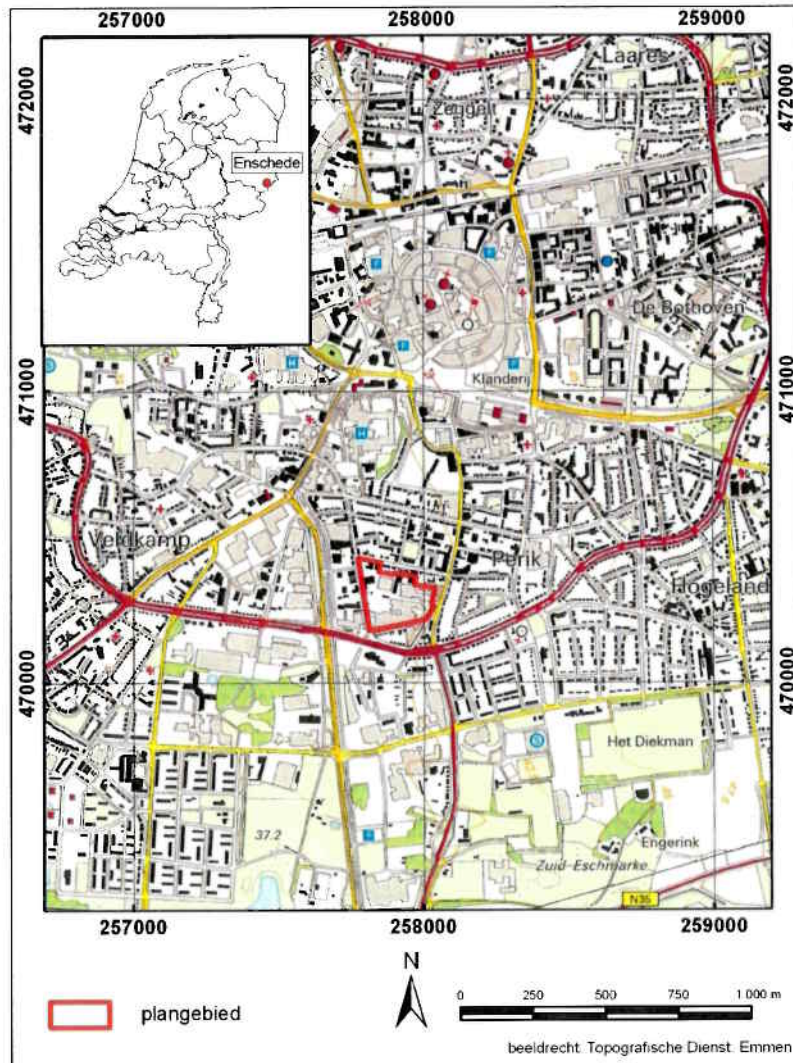
Om de doelstellingen zoals deze zijn opgesteld in het plan van aanpak (Habraken 2008) te realiseren, dient op de volgende onderzoeksvragen een antwoord te worden gegeven:

- Zijn binnen het plangebied bekende archeologische waarden aanwezig? Zo ja, zijn er gegevens bekend over de omvang, ligging, aard en datering hiervan?
- Wat is de verwachte bodemopbouw in het gebied en zijn er gegevens bekend over bodemversturende ingrepen in het verleden binnen het plangebied?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting voor het gebied?
- Hoe is de werkelijke bodemopbouw en is deze nog intact?
- Is vervolgonderzoek nodig om de door het bureauonderzoek met verkennend onderzoek in beeld gebrachte gebieden met een archeologische verwachting en een intact bodemprofiel nader te onderzoeken en zo ja, in welke vorm?

1.3 Ligging van het gebied

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Enschede (gemeente Enschede, provincie Overijssel) ten zuiden van de Sumatrastraat, ten oosten van de Getfertweg,

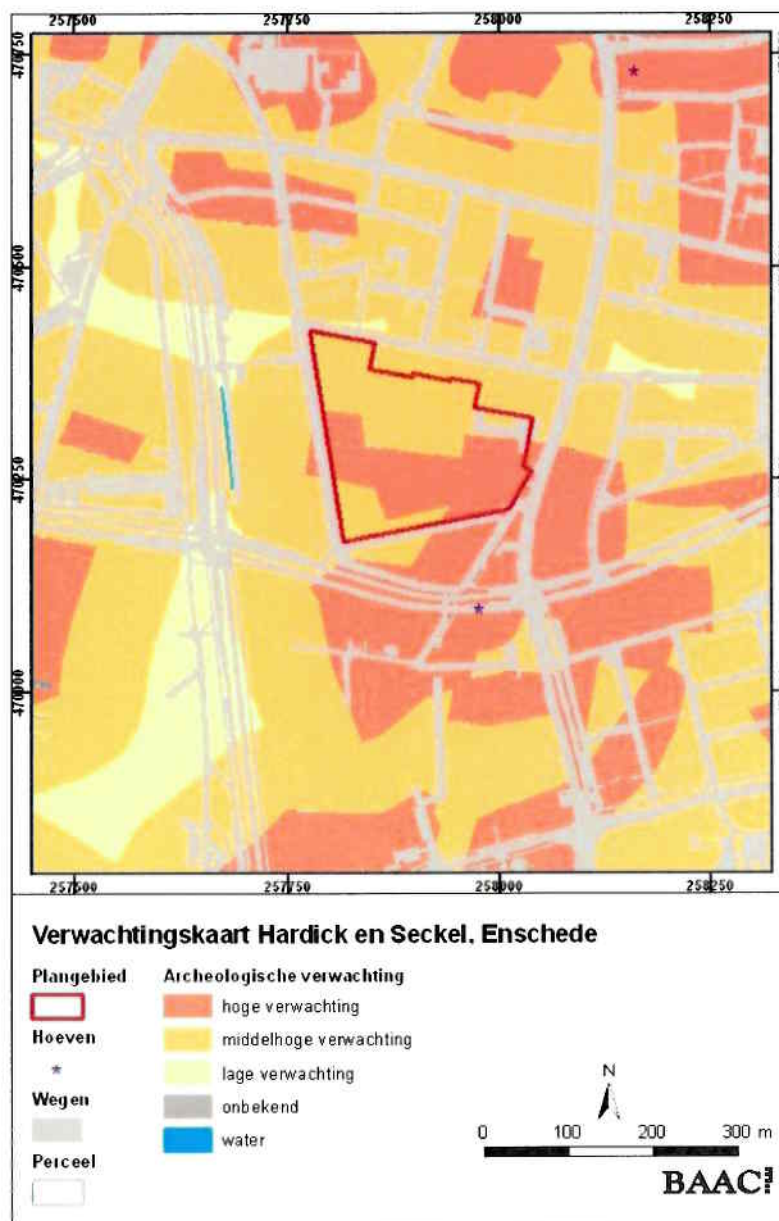
ten noorden van de Bleekweg en ten westen van de Kuipersdijk. Het plangebied is deels braakliggend en deels in gebruik als bedrijventerrein. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. De hoogte van het maaiveld bedraagt volgens de topografische atlas ongeveer 37 m +NAP (ANWB 2004).

Figuur 1.1: Ligging van het plangebied.

2 Archeologische verwachting

De archeologische verwachtingskaart van Enschede (Boshoven *et al.* 2005) is opgebouwd uit aparte verwachtingskaarten voor de periode waarin de mensen als jagers en verzamelaars leefden (Paleolithicum tot Midden-Neolithicum) en voor de periode waarin mensen sedentair gingen leven als landbouwers (in dit deel van het land vanaf het Midden-Neolithicum). Daarnaast zijn ontgrondingsgegevens en historische elementen zoals hoeven, molens en landwieren toegevoegd. In figuur 2.1 is een uitsnede van de archeologische verwachtingskaart van Enschede met daarop het plangebied weergegeven.

Figuur 2.1: Uitsnede uit de archeologische verwachtingskaart van Enschede. Het plangebied is aangegeven met het rode kader.

Sporen van jagers en verzamelaars zijn vooral te verwachten bij overgangszones: langs beken en bij lokale hoogtes.

Sporen uit de periode van de landbouwers zijn te verwachten op locaties waar de bodem geschikt was om met de destijds in gebruik zijnde landbouwtechnieken te bewerken. Op de verwachtingskaart van Enschede is voor de periode van de landbouwers een hoge verwachting toegekend aan de gronden waarvan zeker is dat zij voor langere perioden voor landbouw in gebruik zijn geweest of waarvan bekend is dat er een historische hoeve staat of heeft gestaan. De middelhoge verwachting is toegekend aan de gronden die een goede geschiktheid hadden voor het verbouwen van voedsel, maar waarvan niet vast staat dat ze daar ook daadwerkelijk langdurig voor zijn gebruikt. Daarnaast is een middelhoge verwachting toegekend aan de zones rondom de gebieden met een hoge verwachting.

Voor het plangebied is de verwachting voor de periode van de jagers en verzamelaars (Paleolithicum tot Midden-Neolithicum) laag vanwege het feit dat het plangebied niet in een oever-/ overgangszone van dekzandrug naar een beek of rivier ligt. Voor de periode van de landbouwers (Midden-Neolithicum tot en met Middeleeuwen) is op de verwachtingskaart voor het grootste deel van het plangebied een middelhoge tot hoge verwachting aangegeven. Vermoedelijk komt een laarpodzolgrond of een enkeerdgrond, waarbij het archeologisch relevante niveau tussen 50 en 80 cm beneden maaiveld kan worden. voor Circa 200 m ten zuiden van het plangebied was een hoeve aanwezig die rond 1500 al vermeld wordt.

De bodem in het plangebied is vermoedelijk voor een groot deel verstoord bij de aanleg van het industrieterrein.

3 Veldonderzoek

3.1 Werkwijze

Bij het inventariserend veldonderzoek is de archeologische verwachting zoals die is opgesteld op de archeologische verwachtingskaart getoetst. Het inventariserend veldonderzoek bestond uit een verkennend booronderzoek waarbij 3 boringen per hectare zijn gezet. Er is gekeken in hoeverre de bodem nog intact is en daarmee is ook informatie verkregen over de gaafheid en conserveringstoestand van eventuele archeologische vindplaatsen. Een intacte bodem betekent namelijk dat eventuele vindplaatsen nog gaaf en goed geconserveerd aanwezig kunnen zijn. Daarnaast geeft het booronderzoek informatie over de aard van de bodem.

De boringen zijn gezet met een edelmanboor met een diameter van 7 cm tot, indien relevant, minimaal 25 cm in de nog niet door bodemvorming veranderde ondergrond (C-horizont). De boringen zijn verspreid gezet op plaatsen waar dat in verband met de bebouwing mogelijk was. In het plangebied zijn 12 boringen gezet. De boringen zijn zo optimaal mogelijk over het plangebied verdeeld. De locaties (x, y) zijn ingemeten met een meetwiel.

Hoewel het verkennende onderzoek niet is gericht op het opsporen van archeologische indicatoren is wel op de aanwezigheid van archeologische indicatoren gelet. De bodemlagen zijn met de hand en op het oog onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Archeologische indicatoren (bv. aardewerk, huttenleem, vuursteen, metaal, houtskool en al dan niet verbrand bot) kunnen een aanwijzing zijn voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ter plaatse of in de nabijheid van de boring met indicator. De bodemlagen zijn lithologisch (volgens NEN 5104) en bodemkundig (De Bakker en Schelling 1989) beschreven. De locaties van de boringen zijn aangegeven op de boorpuntenkaart (bijlage 1). In bijlage 2 zijn de beschrijvingen van de boringen terug te vinden.

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis van deze resultaten worden aanbevelingen gedaan voor mogelijk vervolgonderzoek.

3.2 Veldwaarnemingen

In het zuidelijke deel van het plangebied is vrijwel geen bebouwing meer aanwezig (figuur 3.1). In het zuidoosten staat nog een woning met loods, langs de Getfertweg staan enkele woningen, een bedrijfspand en op de splitsing Getfertweg/Sumatrastraat ligt een hondenuitlaatveld. Circa 40 procent van het plangebied is nog in gebruik als bedrijventerrein, verhard of bewoond. Het overige deel is braakliggend.

Figuur 3.1: *Zicht op het plangebied vanaf de splitsing Getfertweg/Bleekweg in noordoostelijke richting. Op de achtergrond is het bedrijventerrein Hardick en Seckel zichtbaar.*

3.3 Resultaten booronderzoek

Binnen het plangebied is de bodem, gezien het sterk gevlekte karakter, verstoord tot 60 à 130 cm onder maaiveld (-mv). Met uitzondering van de bodem ter plaatse van de boringen 7 en 9 gaat de verstoorde laag direct over in het al dan niet verspoelde dekzand van de C-horizont. Ter plaatse van de boringen 7 en 9 is onder de verstoorde laag een inspoelingslaag van een podzolbodem in dekzand aangetroffen. De boringen 5 en 12 zijn in een puinlaag vastgelopen op respectievelijk 55 en 80 cm -mv. Er was geen sprake van een enkeerdgrond of begraven akkerlagen. De maximale boordiepte bedroeg 155 cm -mv. Tot deze diepte is geen grondwater aangetroffen.

3.3.1 Archeologische indicatoren

Bij controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.3.2 Archeologische interpretatie

Op basis van de grote mate van verstoring van de oorspronkelijke bodem vanaf het maaiveld tot in de C-horizont in circa 80 procent van het plangebied kan de archeologische verwachting voor het plangebied worden bijgesteld naar een lage verwachting voor alle perioden.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusie

Hieronder volgt de beantwoording van de onderzoeksvragen zoals gesteld in het Plan van Aanpak (Habraken 2008).

Zijn binnen het plangebied bekende archeologische waarden aanwezig? Zo ja, zijn er gegevens bekend over de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Binnen het plangebied zijn geen bekende archeologische waarden aanwezig. De verwachting op het aantreffen van archeologische indicatoren was voorafgaand aan het inventariserend veldonderzoek middelhoog tot hoog voor de periode Midden-Neolithicum tot en met Middeleeuwen.

Wat is de verwachte bodemopbouw in het gebied en zijn er gegevens bekend over bodemverstorende ingrepen in het verleden binnen het plangebied?

Op basis van de archeologische verwachting wordt een laarpodzolgrond of een enkeerdgrond verwacht. De bodem in het plangebied is vermoedelijk voor een groot deel verstoord bij de aanleg en sloop van het industrieterrein.

Wat is de specifieke archeologische verwachting voor het gebied?

Voor het plangebied is de verwachting voor de periode van de jagers en verzamelaars (Paleolithicum tot Midden-Neolithicum) laag vanwege het feit dat het plangebied niet in een oever-/ overgangszone van een dekzandrug naar een beek of rivier ligt. Voor de periode van de landbouwers (Midden-Neolithicum tot en met Middeleeuwen) is de verwachting voor het grootste deel van het plangebied een middelhoog tot hoog. Uit het veldonderzoek is gebleken dat de archeologische verwachting voor alle perioden naar beneden toe bijgesteld kan worden.

Hoe is de werkelijke bodemopbouw en is deze nog intact?

Ter plaatse van de boringen 7 en 9 is onder een verstoorde laag een begraven podzolbodem aangetroffen. In de overige boringen bleek de bodem geroerd te zijn tot in de C-horizont.

Is vervolgonderzoek nodig om de door het bureauonderzoek met verkennend onderzoek in beeld gebrachte gebieden met een archeologische verwachting en een intact bodemprofiel nader te onderzoeken en zo ja, in welke vorm?

Omdat de bodem ter plaatse van het plangebied Hardick en Seckel in grote mate verstoord is tot onder het archeologische relevante niveau en er al veel bebouwing is gesloopt in het gebied, wordt er vanuit gegaan dat de kans om archeologische resten in-situ aan te treffen klein is. Dit betekent dat door de voorgenomen ontwikkeling waarschijnlijk geen archeologische resten worden bedreigd en een archeologisch vervolgonderzoek wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

4.2 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek adviseert BAAC bv dat een archeologisch vervolgonderzoek **niet noodzakelijk** is.

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Dit betekent niet dat reeds gestart kan worden met bodemverstorende activiteiten of de daarop voorbereidende activiteiten. Het selectieadvies dient namelijk eerst beoordeeld te worden door de bevoegde overheid (gemeente Enschede) en leidt tot een selectiebesluit.

Hoewel getracht is een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden, kan de aanwezigheid van archeologische sporen of resten nooit volledig worden uitgesloten in de gebieden waarvoor geen vervolgonderzoek wordt aanbevolen. BAAC bv wil er daarom op wijzen dat men bij bodemverstorende activiteiten alert dient te zijn op de aanwezigheid van archeologische waarden (zoals vondstmateriaal en grondsporen). Bij het aantreffen van deze waarden dient hiervan melding te maken bij de minister (in praktijk de RACM) conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988.

Literatuur en kaarten

Literatuur

Bakker, H. de & J. Schelling 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland*. Staring Centrum, Wageningen.

Boshoven, E.H., R.M. Lotte, A.G. Oldemenger, L.A. Tebbens en J.M.J. Willems, 2005. *Gemeente Enschede, archeologische verwachtingskaart*, BAAC-rapport 04.238. Deventer.

Habraken, J., 2008. *Onderzoeksvoorstel – Plan van Aanpak Archeologisch Inventariserend Onderzoek plangebied Hardick en Seckel te Enschede*. BAAC bv, Deventer.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2006. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.1*. Den Haag.

Geraadpleegde kaarten

ANWB, 2004. *Topografische atlas Overijssel (1:25.000)*. ANWB, Den Haag.

Boshoven, E.H., R.M. Lotte, A.G. Oldemenger, L.A. Tebbens en J.M.J. Willems, 2005. *Gemeente Enschede, archeologische verwachtingskaart*, BAAC-rapport 04.238. Deventer.

Begrippenlijst

Afkortingen

AMK	Archeologische Monumenten Kaart
ARCHIS	ARCHEologisch Informatie Systeem
BAAC	Bureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie
CAA	Centraal Archeologisch Archief
CHW	Cultuurhistorische Waardenkaart
CMA	Centraal Monumentenarchief
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
IVO	Inventariserend veldonderzoek
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlands Archeologie
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvE	Programma van Eisen
RACM	Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumentenzorg
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
-mv	beneden maaiveld

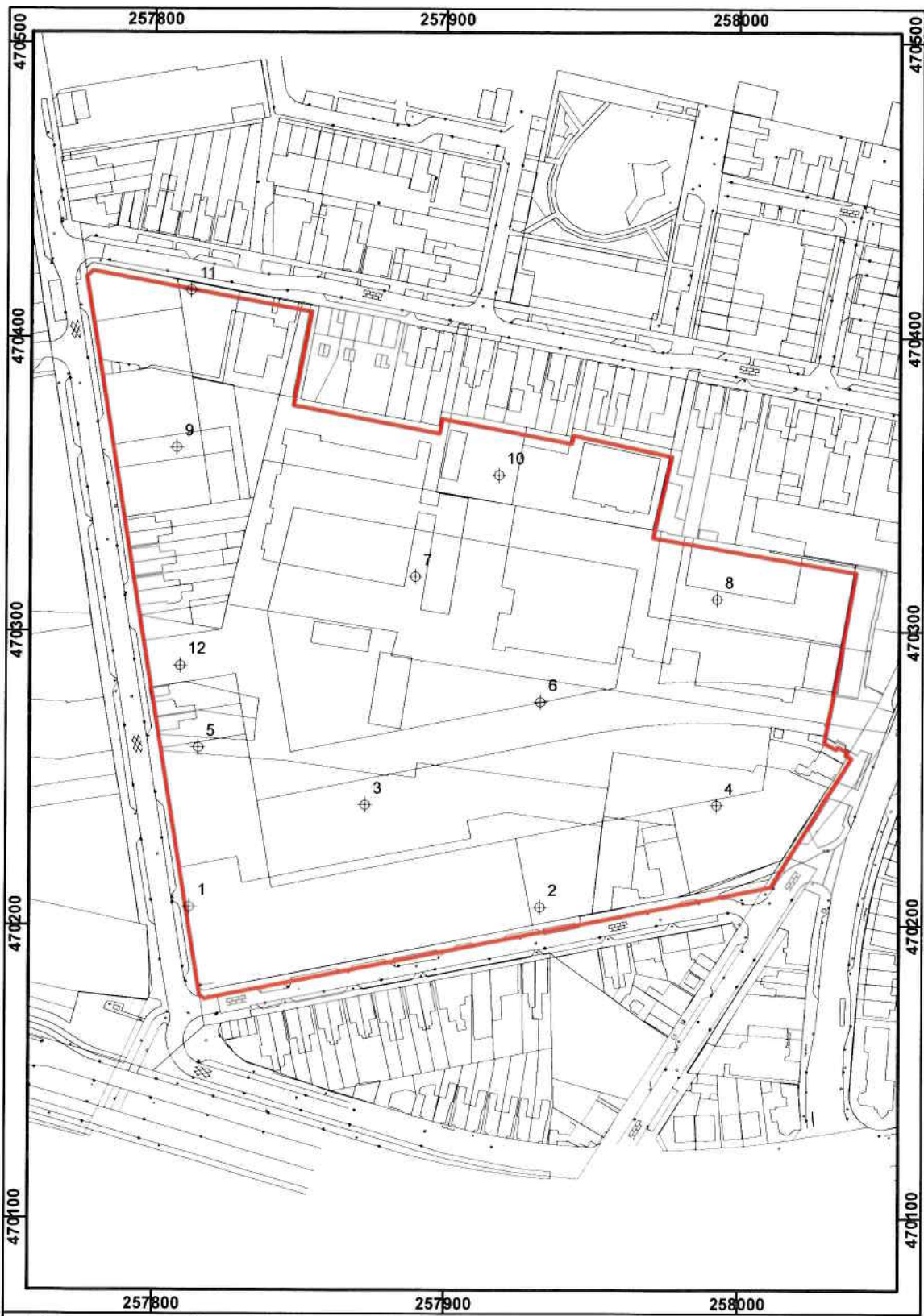
Verklarende woordenlijst

Afslag	'schilfer' of 'scherf', afgeslagen van een stuk vuursteen.
A-horizont	Donkergekleurde bodemhorizont waarin humus door bodemdieren, planten, schimmels en bacteriën is omgezet en gemengd met de eventuele minerale delen
A/C profiel	Bodemprofiel waarin een humusrijke A-horizont direct gelegen is op het ongeroerde moedermateriaal (C-horizont).
Afzetting	Neerslag of bezinking van materiaal.
Antropogeen	Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen gemaakt/veroorzaakt).
Archeologie	Wetenschap die zich ten doel stelt om door middel van studie van de materiële nalatenschap inzicht te verwerven in alle facetten van menselijke samenlevingen in het verleden.
Archeologisch monument	Aard, omvang en kwaliteit van deze vindplaatsen rechtvaardigen blijvend behoud uit wetenschappelijke en/of cultuurhistorische overwegingen. Al naar gelang de betekenis die aan deze aspecten wordt toegekend, verdienen deze vindplaatsen te worden geplaatst op het beschermings-programma van Rijk, provincie of gemeente. Uit dien hoofde dient daarom te worden gestreefd naar een ongestoord behoud van de daarin aanwezige archeologische sporen. Werkzaamheden gericht op het behoud zijn uiteraard toegestaan.
B-horizont	Een minerale (soms moerige) horizont in een bodem, waarin een of meer van de volgende kenmerken voorkomen: Inspoeling van kleimineralen, aluminium, ijzer of humus uit hoger liggende horizonten, al dan niet in combinatie (bijna) volledige homogenisatie met bovendien zodanige veranderingen dat: <ul style="list-style-type: none"> • Nieuwvorming van kleimineralen is opgetreden en/of • Aluminium en ijzer(hydro)oxiden zijn vrijgekomen, of • Een blokkige of prismatische structuur is ontstaan.
Booronderzoek	Karteringsmethode bij veldinventarisatie, gebaseerd op het verrichten van grondboringen, waarbij vooral gelet wordt op het voorkomen van

	archeologische indicaties zoals aardewerkfragmenten, houtskool en fosfaatconcentraties
BP	Before Present, gebruikt voor ouderdomsbepalingen op grond van het meten van de hoeveelheid radio-actieve koolstof in organisch materiaal (de C14- of 14C-methode) worden gewoonlijk opgegeven in jaren voor heden (=1950); jaarringen-onderzoek heeft vastgesteld dat deze dateringen af kunnen wijken van de werkelijke ouderdom.
Briklaag	Klei-inspoelingshorizont in lössleemgrond.
C-horizont	Weinig (C1) of niet (C2) door bodemprocessen veranderd sediment of eventueel verweerd vast gesteente volgend op vast gesteente. Om te worden geassocieerd als C-horizont dient het om soortgelijk materiaal te gaan als hetgeen waarin de A- en B-horizonten zijn ontwikkeld.
Colluvium	Tijdens het <i>Holoceen</i> van de hellingen geërodeerde en in de dalen afgezette lössleem.
Cryoturbaat	Door de werking van vriezen en dooien van water vervormd.
Dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder koude omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden uit de laatste ijstijd vormen in grote delen van Nederland een 'dek'
Eburonien	Periode in het Pleistoceen, ca. 1.800.000-1.500.000 jaar geleden.
Eemien	Interglaciaal tussen <i>Saalien</i> en <i>Weichselien</i> (resp. voorlaatste en laatste glaciaal), ca. 130.000-120.000 jaar geleden.
Eolisch	Door de wind afgezet sediment.
Erosie	Verzamelnaam voor processen die het aardoppervlak aantasten en los materiaal afvoeren. Dit vindt voornamelijk plaats door wind, ijs en stromend water
Formatie	Een sedimentpakket dat qua herkomst en lithologische samenstelling een eenheid vormt.
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak (vanaf de laatste IJstijd: ca. 8800 jaar v. Chr. tot heden)
Horizont	Een qua kleur, textuur en wordingsgeschiedenis homogene bodemlaag met karakteristieke eigenschappen
Nederzetting (-sterrein)	Woonplaats; de aard en samenstelling van het in het veld aangetroffen sporen en materiaal wordt geïnterpreteerd als resten van bewoning in het verleden.
Permafrost	Deel van het bodemprofiel dat permanent bevroren is.
Pleistoceen	Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatwisselingen van gematigd warm tot zeer koud. Na de laatste IJstijd begint het Holoceen (ca. 8800 v. Chr.)
Prospectie	Systematische opsporing van archeologische waarden door middel van non-destructieve methoden en technieken
Saalien	Voorlaatste glaciaal, waarin het landijs tot in Nederland doordrong (vorming stuwwallen), ca. 200.000-130.000 jaar geleden.
Sediment	Afzetting gevormd door accumulatie van losse gesteentefragmentjes (zoals zand of klei) en eventueel delen van organismen.
Verwachtingskaart	Kaart waarop gebieden staan aangegeven met een zekere archeologische verwachting; deze verwachting is gebaseerd op een wetenschappelijk model (gebaseerd op kennis over lokatiekeuze, fysische geografie, statistische relaties, etc.).
Vindplaats	Een ruimtelijk begrensd gebied, waarbinnen zich archeologische informatie bevindt.
Weichselien	Geologische periode (laatste ijstijd, waarin het landijs Nederland niet bereikte), ca. 120.000-10.000 jaar geleden.

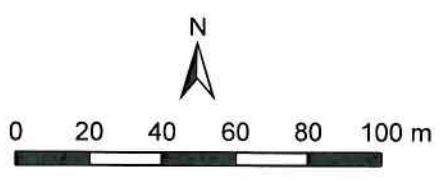
Bijlage 1

Boorpuntenkaart

**Boorpuntenkaart
Enschede, Hardick en Seckel**

- ⊕ Boorpunten
- onderzoeksgebied
- topgrafische ondergrond

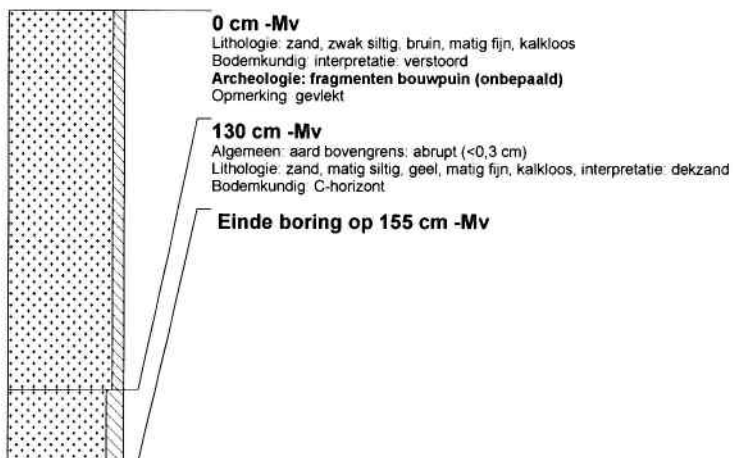
BAAC

Bijlage 2

Boorbeschrijvingen

boring: 08099-1

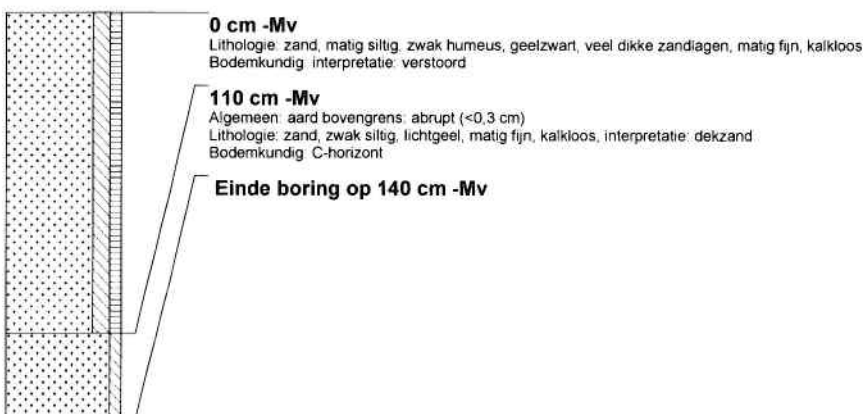
beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.812, Y: 470.209, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-2

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.932, Y: 470.209, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-3

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.872, Y: 470.244, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-4

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.992, Y: 470.244, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-5

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.815, Y: 470.263, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

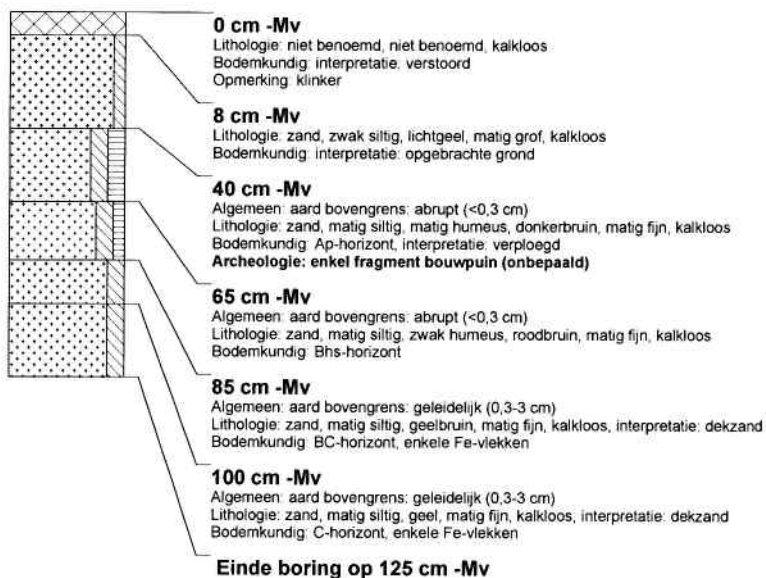
boring: 08099-6

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.932, Y: 470.279, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

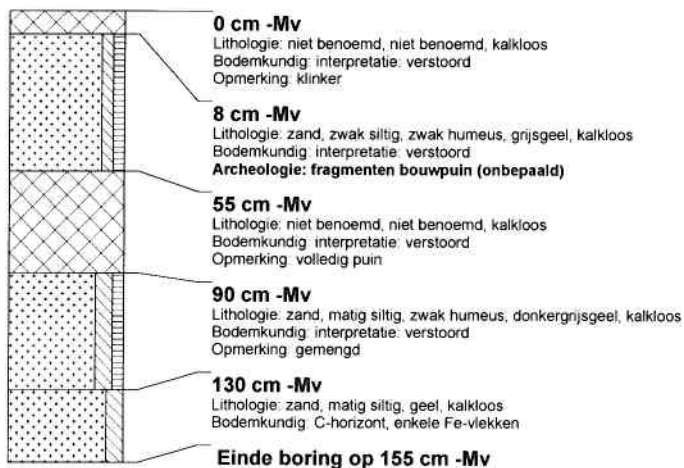

boring: 08099-7

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.889, Y: 470.321, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

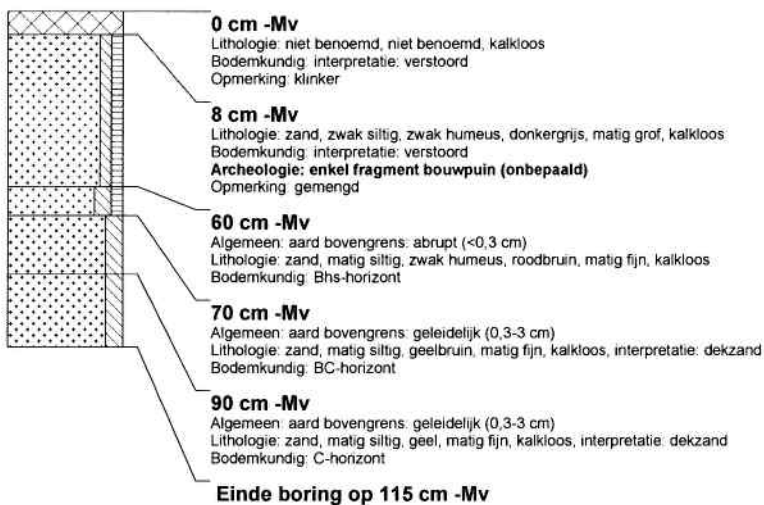
boring: 08099-8

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.992, Y: 470.314, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-9

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.807, Y: 470.365, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-10

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.917, Y: 470.356, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-11

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.812, Y: 470.419, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

boring: 08099-12

beschrijver: WB, datum: 17-4-2008, X: 257.809, Y: 470.291, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 34F, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: niet van toepassing, provincie: Overijssel, gemeente: Enschede, plaatsnaam: Enschede, opdrachtgever: gemeente Enschede, uitvoerder: BAAC bv

